

tidligere Lejligheder baade i Rigsdagen og andetsteds er udtalt om disse Forhold, giver mig den fulde Forvisning om, at saa snart man vilde give Lovforslaget den samme Affattelse som det tilsvarende Punkt i Lovforslaget af 1875, vilde man i samme Nu have rejst hele den gamle Forfatningsstrid. Hvis det var Opgaven med det foreliggende Lovforslag at rejse Forfatningskampen paa ny, ja, saa kunde man ikke gaa nogen bedre Vej, men det er jo netop ikke Opgaven. Opgaven er paa Grundlag af den foreliggende Situation at naa en Ministeransvarlighedslov, som begge Tingene skulde kunne blive enige om, og som tillige i væsentligt Maal skulde være en af Garantierne for Forfatningens Overholdelse.

Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgekreds mente, at Lovforslagets § 8 gjorde Forsøg paa at smugle en Grundlovsbestemmelse igennem. Det er paa ingen Maade Tilfældet. Grundlovens § 25 bliver staaende ganske uanfægtet af det foreliggende Lovforslag — ganske uanfægtet, hvorledes man end vil forstaa det. Det, der sker ved den Bestemmelse i Lovforslaget, som det ærede Medlem fremhævede, er ikke andet end en Udvikling og Opfyldelse af Grundlovens § 12, hvorefter Ministrenes Ansvarlighed bestemmes ved Lov. Thi Forholdet er jo dog det, at Ministrene heller ikke med Hensyn til deres Anvendelse af Grundloven skulle være ansvarsfri. Ogsaa med Hensyn til deres Anvendelse af Grundloven ere de ifølge § 12 ansvarlige, og den Ministeransvarlighedslov, som § 12 foreskriver skal indføres, og som den foreskriver skal indføres ved almindelig Lov, maa selvfølgelig ogsaa angaa Ministrenes Behandling af Grundloven. Og naar nu Lovforslagets § 8 i den Henseende indeholder en Bestemmelse om, at den Minister, som medvirker ved Udfærdigelsen af en foreløbig Lov, med Hensyn til hvilken han enten ved eller maa anse det for overvejende sandsynligt, at den ikke vil kunne vedtages af Rigsdagen, vil være at straffe, ligger der jo slet ikke deri nogen Forandring af Grundlovens § 25. Den foreløbige Lov, som er udstedt og opfylder de formelle Betingelser efter § 25, har og vedbliver at have sin Gyldighed. Det, som det her drejer sig om, er kun, om vedkommende ansvarlige Ministers Udførelse af sin Handling, om hans Benyttelse af og Behandling af Grundloven.

Det samme ærede Medlem mente, at Lovforslagets § 7 indeholdt en Forandring af Grundloven. Hvad § 7 angaar, skal

jeg dog tillade mig at henvise til, at den udtrykkelig er affattet med samme Ovdlyd, som Grundloven har, og naar man benytter selve Grundlovens Ordlyd for at betegne det, som ved Overtrædelse bliver den paagældende Lovovertrædelse, forekommer det mig ikke, at man ved nogen som helst Affattelse, ved Anvendelse af nogen som helst Ordstilling kunde komme i nærmere Overensstemmelse med Grundloven. Det ærede Medlem opholdt sig over, at der efter § 7 kunde komme til at foreligge det Tilfælde, at en Minister vel havde handlet med Bevidsthed om, at han ikke kunde faa paagældende Beløb bevilget, og at han endogsaa ligefrem indrømmede og udtalte, at han havde handlet med en saadan Bevidsthed, men at Rigsdagen dog paa Grund af senere indtrufne Omstændigheder maaske bevilgede Beløbet, og i saa Fald, sagde det ærede Medlem, skulde han jo straffes og skulde efter denne Lov straffes. Men det ærede Medlem oversaa, at hvis Rigsdagen dog bevilgede Beløbet, vilde Folketinget jo ikke paa nogen Maade kunne gaa hen og sætte den paagældende Minister under Tiltale. Forudsætningen for, at Folketinget sætter en Minister under Tiltale, maa jo dog nødvendigvis være den, at Tinget ikke vil bevilge den Udgift, som paagældende Minister har afholdt. Hvis Folketinget gaar hen af en eller anden Grund og billiger en Udgift, maa jo fornuftigvis i samme Øjeblik Tiltalen falde bort. Nu kunde det ærede Medlem maaske sige; Ja, men hvis Kongen ikke vilde billige Udgiften, skulde da alligevel Kongens Ret til at kræve Tiltale bortfalde? Men i den Henseende vil det ærede Medlem jo se, at Lovforslagets § 7 netop er affattet saaledes i Modsætning til det private Lovforslag, som fremkom i forrige Rigsdagssamling, at det ikke blot sigter til at opretholde Rigsdagens Ret, men ogsaa til at opretholde Kongens Ret paa dette som paa en Række andre Punkter.

Det glædede mig nu, at det ærede Medlem udtalte, at han, og jeg formoder derfor ogsaa det Parti, hvortil han hører, var villig til at medvirke til, at vi kunde faa en Lov ud af det foreliggende Lovforslag. Jeg haaber, at det vil gælde baade for det ærede Medlem og ogsaa for det ærede Medlems Partifæller, at man ikke vil holde sig alt for meget til de formelle Standpunkter, men at man vil se jævnt og praktisk paa Sagen og ogsaa se paa den i den Belysning, som de senere Aars Udvikling i vor Politik ganske naturlig maa